

Dagur Kári om sin vinnarfilm *Virgin Mountain*

Ísländske Dagur Kári mottog Nordiska rådets filmpris för sitt drama *Fúsi*, på engelska *Virgin Mountain*, och här berättar han om sin segrande film som producerats av Baltasar Kormákur och Agnes Johansen för RVK Studios.

Hur fick du idén till *Virgin Mountain*?

Dagur Kári: Det hela började med huvudrollsinnehavaren Gunnar Jónsson, som jag såg första gången för 15–20 år sedan när han var sidekick i ett populärt komediprogram. Jag blev genast enormt förtjust i hans närvaro. Den fanns hela tiden kvar någonstans i mitt bakhuvud och så, för tre eller fyra år sedan, satt jag och väntade i ett flygplan och tittade ner på flygplatsens bagagevagnar. De såg ut som leksaksbilar ut mitt perspektiv. Bilden av Gunnar och de små bagagevagnarna flöt på något sätt ihop till en metafor för filmen, eftersom personen som han spelar – Fúsi – är fast i barndomen, liksom Gunnar i filmens första bild sitter fast i sin lilla bagagevagn, väntande på att planen ska landa. Plötsligt föll alla bitar på plats.

Fastän Fúsi sitter fast i sin barndom och fortfarande leker med miniatyrleksaker är han ändå mentalt starkare och klokare än de flesta av de övriga personerna ...

DK: Han är ett vanedjur och bor kvar hos sin mamma, i ett slags bubbla, men när han tvingas ut ur sina rutiner inser han att han klarar av massor av saker.

Filmen handlar också om fördomar. Eftersom Fúsi ser konstig ut och betar sig klumpigt mobbas han av sina kolleger och folk tror att han är enkel, till och med pedofil. Men han har ett rent hjärta, han fördömer inte andra och slutligen vinner han deras respekt.

Du skriver, regisserar och komponerar även musiken till dina filmer. Vad gillar du bäst?

DK: Jag utbildade mig till musiker innan jag började göra film och en av orsakerna till att jag beslöt mig för att bli filmmakare är att film sammanför allt som jag älskar: musik, författande, det visuella. Musiken är en av filmskapandets faser som jag njuter mest av, precis som desserten efter en stor måltid!

Gunnar Jónsson – som knep priset för bästa skådespelare vid Tribeca Film Festival 2015 i New York – är inte utbildad skådespelare, men han bär sin roll på ett fantastiskt sätt. Hur gick samarbetet med honom?

DK: Han är en naturbegåvning och en av de bästa skådespelare jag någonsin jobbat med. Det var mycket intressant att samarbeta med honom för vi diskuterade inte rollen nästan alls före inspelningarna. Medan jag skrev på manuskriptet jobbade han som kock på ett stort lastfartyg, så han var borta tre månader i taget. Jag mejlade det färdiga manuset till honom långt innan inspelningarna började och han ställde inte en enda fråga om rollen eller storyn. Jag visste inte om han var beredd på inspelningarna som pågick i två månader och där han var med i nästan varje scen, så jag var en aning nervös.

Så var det dags för inspelning och han var totalt förberedd. Han hade läst manuset så många gånger att han kunde det utantill. Det kändes också som om han hade spelat huvudrollen i 20 filmer förut, för även tekniskt var han perfekt. Om han drack en klunk mjölk, gjorde han det på samma sätt varje gång. Han hade en naturlig förståelse för nyanserna i skådespeleri, för hur man handlar framför kameran. Han bad inte heller om beröm eller min åsikt efter varje tagning. Det var en tyst men befriande upplevelse.

Vad är din erfarenhet av samarbetet med producenterna Baltasar Kormákur och Agnes Johansen?

DK: Det var en fin erfarenhet. De förstod att filmen behövde tid för att utvecklas och även i klippningsprocessen. Vi måste hitta den rätta balansen.

Vilka planer har du efter *Virgin Mountain*? Du är ledare för regissörsutbildningen vid Den Danske Filmskole så hur ska du få tid över att göra en ny film ... eller kanske en TV-serie?

DK: Jag älskar mitt jobb på Den Danske Filmskole, där jag själv studerade i slutet av 1990-talet. Det är mycket stimulerande att återvända till den andra sidan av katedern och det känns nästan som om jag lärt mig mer på ett år som lärare än under mina fyra år som studerande. Men jag har många uppdrag och ett stort ansvar, så det stämmer att det blir ont om tid för annat. Men jag har många idéer till projekt både på Island och i Danmark och för såväl film som TV. Jag har alltid varit fascinerad av sitcom-formatet och på ett sätt använder mina filmer samma principer med personer i vissa situationer.